



Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi



**ANNA TOIVO
HUOMISEEN
HERÄTTÄJÄJUHLAT**

 Seinäjoella 14.-16.7.2023

**sunnuntai 16.7.2023
päätösseurat klo 13.30
Antti Peltari**

Hyvät kuulijat,

Huoli huomisesta on kova. Sota jyllää Euroopassa, luomakunta on koetuksella ja teknologian ylivalta huolestuttaa.

Kolme ja puoli vuotta kuljettu 2020-luku on ollut merkillistä aikaa. Vuosikymmenen aloittanut korona tuntuu jo kaukaiselta. Reilun 1000 kilometrin päässä käytävä sota ja myllerrys Venäjällä sen sijaan näkyy joka päivä.

Ukrainassa käydään hirvittävää sotaa, jossa päivittäin kuolee ja haavoittuu valtavasti ihmisiä. Venäjä pyrkii — tietoisesti — tuhoamaan Ukrainan yhteiskunnan olemassaolon edellytykset.

Suomen historia tuo Ukrainan kärsimyksen meille läheiseksi. Toisaalta tiedän, että Suomen esimerkki selviytymisestä antaa ukrainalaisille toivoa.

Suomi on ollut yksi maailman parhaiten toimivista demokratioista yli 100 vuoden ajan. Demokratia on kestänyt Suomessa — etenkin meitä kohdanneet olosuhteet huomioiden — paremmin kuin missään muussa Euroopan maassa. Vaikka demokratiaamme on koeteltu, se on kestänyt — toki välillä hieman horjahdellen — verisen sisällissodan, oikeistoradikalismien nousun, sodan ja vaaran vuodet, suomettumisen ajan sekä tähänastiset 2000-luvun myllerrykset.

Työssäni käsittelen päivittäin vakavia asioita, suomalaisen yhteiskuntaan päivittäin kohdistuvia uhkia. Vakoilua, terrorismia ja muuta suomalaista yhteiskuntaa ja demokratiaa vaarantavaa. Jos olisin murehtimiseen taipuvainen, voisivat tietooni tulevat asiat ahdistaa.

En ole menettänyt toivoani. Suomalainen yhteiskunta ja Suomen tarina on minusta kestävä. Suomelle toivoa antaa kyky nähdä erimielisyyksistä huolimatta tärkeissä asioissa yhteinen etu. Esimerkiksi tuki Ukrainalle on yhdistänyt niin kansan kuin poliitikot. Suomi on edelleen luottamusyhteiskunta, jossa perusasetus on luottaa toiseen. Ja meillä on kykyä ymmärtää globaaleja ilmiöitä ja kantaa niistä vastuuta.

Viimeisen 10–15 vuoden aikana sosiaalinen media on muuttanut maailman ja ilmiöiden seuraamisen. Se on luonut valtavasti uusia yhteyksiä ihmisten kesken. Mutta samalla ovat levinneet erilaiset radikaalit ideologiat ääri-islamismista väkivaltaiseen äärioikeistolaisuuteen ja erilaisiin salaliittoteorioihin. Tämä kehitys koettelee ja tulee koettelemaan suomalaista demokratiaa ja luottamusyhteiskuntaa. Verkon kautta niin paha kuin hyvä liikkuu ilman rajoja ja suodattimia.



Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh (06) 433 5700
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi



**ANNA TOIVO
HUOMISEEN
HERÄTTÄJÄJUHLAT**

 Seinäjoella 14.-16.7.2023

Sosiaalisen median tai tarkemmin sen pohjana olevien algoritmien luonteeseen kuuluu kärjistää. Mielenpitoet kärjistyvät ja vastakkainasettelu jyllää. Demokraatti-lehden päätoimittaja Petri Korhonen kirjoitti toukokuun alussa kolumnin, jossa hän vetosi poliitikkoihin, että nämä pysäyttäisivät solvaamisen ja suunpieksennän kierteen, jossa poliittista vastustajaa käsitellään hyvin kärjistävästi. Tämä on erityisen tärkeä viesti tänä aikana. Toivottavasti se aidosti kuullaan.

Omaa nuoruuttani varjosti globaalien ydinsodan uhka. Tänään nuoria ahdistaa sodan ohella ilmastonmuutos ja luontokato. Nuorena virkamiehenä ulkoministeriön oikeudellisella osastolla olin yli 30 vuotta sitten mukana miettimässä, miten Rion ympäristösopimusten termi ”climate change” olisi hyvä kääntää suomeksi. ”Ilmastonmuutos” vakiintui terminä. Nyt 30 vuotta myöhemmin ilmiö termin takana on valitettavasti tullut kaikille tosiasiat tunnustaville todeksi ja näkyväksi. Nopeasti etenevä ilmastonmuutos ja luontokato ovat tuoneet konkreettiseksi kysymykseksi maapallon kestokyvyn, jonka turvaaminen on nykyisen ja seuraavan sukupolven välttämätön tavoite — niin Suomessa kuin koko maailmassa.

Myös teknologian kehitys pelottaa. Viime kuukausina valtavia loikkia ottanut tekoäly on tuonut aidoksi tieteiskirjojen kysymyksen, voiko tekoäly jossain vaiheessa ottaa yliotteen ihmisestä. Tästäkin seurapuheesta olisi saanut varmaan kelpoisen tekstin pelkkää tekoälyä — Chat GPT:tä — käyttämällä.

Uhkakuvien edessä ei pidä lannistua ja lamaantua. Tietoa pahasta ja tietoa uhista ei toki tarvitse vältellä. Rauha Ukrainassa, ympäristöongelmien ratkaisu ja teknologian hallinta ovat ihmisen käsissä. Jaakko Eleniuksen sanoin ihminen ei saanut muokattavakseen valmista maailmaa, vaan raakaa materiaalia.

Historian kokemukset antavat myös toivoa. Suomen sisällissodan jälkeen kyettiin luomaan yhtenäinen maa ennen talvisotaa. Vaikeita globaaleja ympäristökysymyksiä — kuten otsonikato — on kyetty ratkaisemaan. Teknologiaa voi käyttää hyvään — se voi auttaa ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnassa.

Ihmisyys ja toisen kunnioittaminen on hyvä pohja päätöksenteolle tämän maailman raajan materiaalin käsittelyssä. Näiden herättäjäjuhlien moton mukaisesti toivoa, mutta myös luottamusta vaalien.